

หลักสูตรวิชา.....การทำปลาร้าบอง.....

จำนวน.....15.....ชั่วโมง

กลุ่มวิชา...คหกรรม..... วิทยากร นางสาววรรณิสา เสนาพันธ์

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเฝ้าไร่

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่ เศรษฐกิจชุมชน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ 2555 ภายใต้กรอบเวลา 2 ปี ที่จะพัฒนาศักยภาพ ของพื้นที่ใน 5 กลุ่มอาชีพใหม่ ให้สามารถแข่งขันได้ใน 5 ภูมิภาคหลักโลก “รู้เขา รู้เรา เเท่าทัน เพื่อแข่งขันได้ใน เวทีโลก” ตลอดจนกำหนดภารกิจที่จะยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง โดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพทั่วถึง และเท่าเทียมกัน ประชาชนมีรายได้มั่นคง และมีงานทำอย่างยั่งยืน มีความสามารถเชิงการแข่งขันทั้งในระดับภูมิภาคอาเซียนและ ระดับสากล ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบใหม่ที่สร้างความมั่นคงให้แก่ประชาชนและประเทศชาติ ในสภาพปัจจุบันมนุษย์เราได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมากเป็นอย่างมาก เมื่อจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นแต่ทรัพยากรธรรมชาติถูกใช้ไป อย่างรวดเร็วและไม่เพียงพอต่อความต้องการ จึงจำเป็นอย่างยิ่ง ที่มนุษย์จะต้องสร้างขึ้นหรือทดแทนโดยวิธีการ ต่างๆ เพื่อการอยู่รอด

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเฝ้าไร่ ศูนย์การเรียนรู้ตำบลหนองหลวง จึงได้นำนโยบาย ยุทธศาสตร์ และ ความจำเป็น ดังกล่าวสู่การปฏิบัติ เพื่อการพัฒนาหลักสูตรอาชีพให้กับ กลุ่มเป้าหมาย และประชาชนมีรายได้ และมีอาชีพเสริมด้านการทำปลาร้าบอง ผู้ที่สนใจควรศึกษาหาความรู้และฝึก ปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ สามารถนำไปประกอบอาชีพให้กับตนเองได้

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาความรู้ความสามารถความเข้าใจตลอดจนเกิดทักษะด้านอาชีพแก่ประชาชนและผู้สนใจทั่วไปนำไปประกอบการตัดสินใจตามความถนัดความสนใจเลือกงานอาชีพ หรือปรับปรุงส่งเสริมอาชีพที่ทำอยู่แล้ว ให้ดียิ่งขึ้น
2. เป็นหลักสูตรที่สนองตอบความต้องการของท้องถิ่น ที่มีเนื้อหาสาระจบในตัว

จุดมุ่งหมาย

1. เป็นหลักสูตรการประกอบอาชีพที่ทำให้เกิดรายได้หลักและรายได้เสริม
2. เป็นหลักสูตรการประกอบอาชีพที่ส่งเสริมการมีงานทำของประชาชน
3. เป็นหลักสูตรที่ยืดหยุ่น ทั้งเนื้อหา ระยะเวลาเรียน และการจัดกระบวนการเรียนรู้

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพแล้วและต้องการอาชีพเสริม

ระยะเวลา รวม 15 ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี 5 ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ 10 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์ การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ช่องทางการประกอบอาชีพ	1. สรุปสาระสำคัญของความเป็นมาในการแปรรูปอาหาร 2. อธิบายของกระบวนการทำปลาร้าบอง 3. อธิบายความสำคัญและประโยชน์ของการประกอบอาชีพการทำปลาร้าบอง	1. ความเป็นมาในการแปรรูปอาหาร 2. กระบวนการและรูปแบบการทำปลาร้าบอง 2.1 การใช้แรงงาน 2.2 การหาวัสดุ อุปกรณ์ 2.3 เลือกทำเลที่ตั้ง 2.4 ทุน 2.5 แหล่งเรียน 3. ความสำคัญและประโยชน์ของการประกอบอาชีพการทำปลาร้าบอง 3.1 ความต้องการ 3.2 ทิศทางการประกอบอาชีพการทำปลาร้าบอง	1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสารเกี่ยวกับการแปรรูปอาหาร 2 วิเคราะห์อาชีพการประกอบ อาชีพการทำปลาร้าบอง ในชุมชน 3 ศึกษา แหล่งเรียนรู้ในชุมชน 4 ครู ผู้เรียน และผู้รู้ ร่วมกันอภิปราย รูปแบบที่เหมาะสมกับ ตนเอง ศักยภาพของพื้นที่ และ ทำเลที่ตั้ง	2	3

2	ทักษะการประกอบอาชีพ	<p>1. อธิบายขั้นตอนของการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการทำปลาร้าบอง</p> <p>2. อธิบายวัสดุอุปกรณ์ให้ใน การทำปลาร้าบอง</p> <p>3. อธิบายส่วนประกอบและ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับใน การทำปลาร้าบอง</p>	<p>1. ขั้นตอนในการหาวัสดุอุปกรณ์</p> <p>2. การเลือกวัสดุอุปกรณ์</p> <p>3. วัสดุอุปกรณ์และส่วนประกอบที่ใช้ทำปลาร้าบอง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาขั้นตอนในการหาวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ - พริกป่น 1 กก. - ผงชูรส ครึ่ง กก. - หอมแดง 3 กก. - กระเทียม 2 กก. - กระปุก 3 โหล - เครื่องครัว เช่น ครก สาก มีด จาน ชาม ช้อน เป็นต้น - มีการกำหนดและควบคุมการปฏิบัติ - ฝึกทักษะ - ศึกษาข้อมูลเอกสารต่างๆ จากสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ 	1	3
3	การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ	<p>1.อธิบายความหมาย ความสำคัญของการจัดการ และการตลาดได้</p> <p>2.อธิบายกระบวนการของการจัดการและการตลาด เกี่ยวกับการทำปลาร้าบอง</p> <p>3.อธิบายวางแผนการทำปลาร้าบอง ได้การเก็บผลผลิตตาม เงื่อนไขที่ทางตลาดกำหนด ได้</p> <p>4.ทำบัญชีค่าใช้จ่ายในการ ผลิต กำหนดราคาในการขายปลาร้าบอง</p> <p>5.อธิบายวิธีการหาตลาด และการขยายตลาด</p>	<p>1.ความหมายและความสำคัญของการจัดการและการตลาด</p> <p>2.กระบวนการจัดการและการตลาด</p> <p>3.การวางแผนการผลิตปลาร้าบอง</p> <p>4.การเตรียมปัจจัยการผลิต</p> <p>5.การทำบัญชีค่าใช้จ่าย/การกำหนดราคา</p> <p>6.การประชาสัมพันธ์</p>	<p>3.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่อ อิเล็กทรอนิกส์ สถานประกอบการ สื่อของจริง เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์</p> <p>3.2 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์จากของจริง</p> <p>3.3 ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกัน</p>	1	2

4	โครงการประกอบอาชีพ	<p>4.1 บอกความสำคัญของ โครงการอาชีพได้</p> <p>4.2 บอกประโยชน์ของโครงการอาชีพได้</p> <p>4.3 บอกองค์ประกอบของ โครงการอาชีพได้</p> <p>4.4 อธิบายความหมายของ องค์ประกอบของโครงการ อาชีพได้</p> <p>4.5 อธิบายลักษณะการเขียนที่ดีของ องค์ประกอบ ของโครงการอาชีพได้</p> <p>4.6 เขียนโครงการในแต่ละ องค์ประกอบให้เหมาะสม และถูกต้องได้</p> <p>4.7 ตรวจสอบความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพได้</p>	<p>4.1 ความสำคัญของโครงการอาชีพ</p> <p>4.2 ประโยชน์ของโครงการอาชีพการ</p> <p>4.3 องค์ประกอบของโครงการประกอบอาชีพ</p> <p>4.4 การเขียน โครงการอาชีพ</p> <p>4.5 การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ</p>	<p>4.1 จัดให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่อง ความสำคัญของโครงการอาชีพ ประโยชน์ ของโครงการอาชีพ องค์ประกอบของโครงการอาชีพ แล้วจัดกิจกรรมการสนทนา แลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็น เพื่อสร้างแนวคิดในการดำเนิน กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>4.2 จัดให้ผู้เรียนศึกษาสาระข้อมูลจากใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่างการเขียนโครงการอาชีพ ที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง พร้อม จัดการอภิปราย เพื่อสรุปแนวคิดเป็นแนวทางในการเขียนโครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง</p> <p>4.3 จัดให้ผู้เรียน ฝึกปฏิบัติการ เขียนโครงการอาชีพ</p> <p>4.4 กำหนดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ อาชีพต่อไป</p> <p>4.5 จัดให้ผู้เรียนปรับปรุงโครงการอาชีพ ให้มีความเหมาะสมและถูกต้อง</p> <p>4.6 กำหนดให้ผู้เรียนเขียนโครงการอาชีพของตนเอง เพื่อเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินงานอาชีพ และใช้ในการดำเนินการประกอบอาชีพ</p>	1	2
					5	10

วิธีจัดกระบวนการเรียนรู้

1. ศึกษาเอกสาร
2. ฟังวิทยากรบรรยายให้ความรู้
3. ทำใบความรู้และใบงาน
4. ฝึกปฏิบัติและทดสอบ

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการเรียนรู้, ใบความรู้ ,
2. ภูมิปัญญาท้องถิ่น, สื่อบุคคล , วิทยากรผู้ชำนาญ
3. ศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน
4. การอภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้
5. อุปกรณ์ประกอบการฝึกทักษะอาชีพ
6. ฝึกปฏิบัติจริง

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพเพียงพอ สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง
ความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. หลักฐานการประเมินผล
2. วุฒิบัตรออกโดยสถานศึกษา
3. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร

การเทียบโอน

ผู้เรียนที่จบหลักสูตรนี้สามารถนำไปเทียบโอนผลการเรียนรู้กับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในสาระการประกอบอาชีพวิชาเลือกที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น

หนังสือรับรองหลักสูตร

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเฝ้าไร่ ได้พัฒนาปรับปรุงและรวบรวมหลักสูตร การทำปลาซ่าบอง จำนวน 15 ชั่วโมง กลุ่มสนใจ ซึ่งเป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพบริบทและสภาพแวดล้อมของชุมชน เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ รูปแบบ กลุ่มสนใจ ได้

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเฝ้าไร่ ขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรในครั้งนี้ ประกอบด้วยวิทยากรวิชาชีพ ครู กศน.ตำบล เจ้าหน้าที่งานการศึกษาต่อเนื่อง เป็นหลักสูตรที่ผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาและอนุมัติโดยผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีพต่อไป

ลงชื่อ.....ผู้เสนอหลักสูตร

(...นางสาวธารินี ชุมจันทร์...)

ครู กศน.ตำบล

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติหลักสูตร

(...นายปณณรัตน์ ศรีทาพัฒน์...)

ผู้อำนวยการ สกร.จังหวัดหนองคาย รักษาการในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการ สกร.อำเภอเฝ้าไร่

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร

(...นายชาติรี อุ่นเรือน...)

(ประธานกรรมการสถานศึกษา)